

Spis treści

Wstęp – <i>Jan Koźbiał</i>	7
Wprowadzenie	11
I. Migracje z Polski do Niemiec	53
1. Od Wielkiej Emigracji po okres powojenny	53
2. Wysiedlenie czy wypędzenie? – wokół terminu	56
3. Problem przesiedleńców a stosunki polsko-niemieckie w latach 1950–1979	60
4. Wyjazdy późnych przesiedleńców w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych	64
5. Integracja w kraju przyjmującym	79
II. Literatura polska w Niemczech	83
1. Z historii obecności polskich pisarzy w Niemczech	83
2. Hłasko i Niemcy	88
3. Berlin Zachodni – centrum kultury	92
4. Znaczenie przełomu demokratycznego	95
5. Życie literackie po transformacji ustrojowej	99
6. Napisaane o późnych przesiedleńcach	106
III. Przesiedlenie – wypędzenie – ucieczka – saksy	121
1. Między nadzieją a wyrzutami sumienia	121
2. Podróż – Granica	145
3. Nowa topografia – obóz i „Heim”	151
IV. Raj: „ani-m z TAM, ani-m z TU”	187
1. Rodzina	187
2. Praca	204
3. Nauka	216
4. Społeczeństwo	231

Zakończenie	259
Aneks	273
Bibliografia	303
Zusammenfassung	319
Indeks nazwisk	322